ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ (2003)

ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

ກຸງປາຣີ, 17 ຕຸລາ 2003.

ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ສະໄໝສາມັນຄັ້ງທີ 32 ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ດ້ານການສຶກສາ ວິທະຍາ ສາດ ວັດທະນະທຳ ຊຶ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຈະເອີ້ນວ່າອຸຍແນດສະໂກ, ຈັດຂຶ້ນທີ່ນະຄອນຫຼວງປາຣີ ແຕ່ວັນທີ 29 ກັນຍາເຖິງ 17 ຕຸລາ 2003.

ອີງໃສ່ບັນດາເອກະສານນິຕິກຳສາກິນວ່າດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ໂດຍສະເພາະຄືຖະແຫຼງການສາກິນ ວ່າ ດ້ວຍສິດທິມະນຸດ ປີ 1948, ສິດທິທາງເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ວັດທະນະທຳ ປີ 1996 ແລະ ສິນທິສັນຍາສາກິນ ວ່າດ້ວຍສິດທິພົນລະເມືອງ ແລະ ສິດທິທາງການເມືອງ ປີ 1996.

ພິຈາລະນາຕາມຄວາມສຳຄັນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຖືວ່າເປັນແຫຼ່ງກຳເນີດ ຂອງ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ເປັນສິ່ງຄຳປະກັນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ, ດັ່ງທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຈາກບົດສະເໜີແນະນຳຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ກ່ຽວກັບວິທີການອະນຸລັກຮັກສາມູນເຊື້ອວັດທະນະທຳ ແລະ ພູມປັນຍາຊາວບ້ານ ປີ 1989, ໃນຖະ ແຫຼງການສາກິນຂອງອົງການອຸຍແນດໂກ ກ່ຽວກັບຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ປີ 2001 ແລະ ໃນຖະແຫຼງການອີສຕັມບູນ ປີ 2002 ທີ່ຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍກອງ ປະຊຸມໂຕະມົນ ຂອງ ລັດຖະມົນຕີວັດທະນະທຳ ຄັ້ງທີສາມ.

ພິຈາລະນາຕາມ ສາຍກ່ຽວພັນແບບກາຍອິນຊີ ລະຫວ່າງມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ມໍລະດີກວັດທະນະທຳທີ່ເປັນວັດຖຸ.

ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຂະບວນວິວັດຂອງໂລກາພິວັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງທາງສັງຄົມ, ຄູງຄູ່ກັບບັນດາ ເງື່ອນໄຂທີ່ພວກເຂົາເຈົ້າສ້າງຂຶ້ນໃຫ້ແກ່ການແລກປ່ຽນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ລະຫວ່າງສັງຄົມມະນຸດ ອັນກວ້າງຂວາງກໍຕາມ, ແຕ່ມັນກໍຍັງກໍ່ໃຫ້ເກີດມີປະກິດການທີ່ບໍ່ຍອມຮັບ, ການທຳລາຍ, ສູນເສຍ ມໍ ລະດີກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີທີ່ຂາດເງື່ອນໄຂ ເພື່ອການອະນຸລັກ ຮັກສາມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ,

ໂດຍຄຳນຶງເຫັນວ່າມະນຸດໃນທົ່ວໂລກ ພ້ອມພຽງກັນເປັນຫ່ວງເປັນໃຍກັນ ແລະ ສະແດງຈຸດປະສິງ ລວມ ກ່ຽວກັບເຈດຈຳນຶງຢາກອະນຸລັກຮັກສາມູນມໍລະດິກຂອງໂລກມະນຸດ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ. ໂດຍຮັບຮູ້ວ່າ ຊຸມຊົນຕ່າງໆ, ໂດຍສະເພາະຊຸມຊົນຊາວພື້ນເມືອງ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ, ໃນບາງກໍລະນີ, ສ່ວນບຸກຄົນ, ເປັນຜູ້ທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນໃນການປະດິດສ້າງ, ການອະນຸລັກຮັກສາ, ການປົກປັກ ຮັກສາ ແລະ ການຊົມໃຊ້ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຊ່ວຍໃຫ້ວັດທະນະທຳ ຂອງມວນ ມະນຸດ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ມີການປະດິດຕະກຳອັນໃໝ່ໆ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ ນັບມື້ເພີ້ມຂຶ້ນ,

ໂດຍສັງເກດວ່າ ຜິນໄດ້ຮັບອັນກວ້າງໄກ ທີ່ເກີດຈາກການເຄື່ອນໄຫວຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ໃນການສ້າງຕັ້ງເອກະສານນິຕິກຳລະດັບສາກິນ ວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນສົນທິສັນຍາສາກິນ ວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກໂລກທາງດ້ານວັດທະ-ນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ສະບັບ ປີ 1972.

ໂດຍສັງເກດອີກວ່າ ສະພາບປະຈຸບັນໃນໂລກນີ້ ຍັງບໍ່ມີເອກະສານຜູກພັນລະຫວ່າງຫຼາຍຝ່າຍ ວ່າ ດ້ວຍການ ອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ພິຈາລະນາຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເອກະສານສັນຍາສາກົນຕ່າງໆ ຂໍ້ສະເໜີແນະ ແລະ ມະຕິ ກອງປະຊຸມໃນຂົງເຂດມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ຊຶ່ງໄດ້ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄວາມ ຕ້ອງການ ທີ່ຈະຕ້ອງສືມທິບກັນ ກ່ຽວກັບພາກມໍລະດີກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ພິຈາລະນາຕາມຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ຈະຕ້ອງເສີມສ້າງສະຕິສະຫງວນຮັກສາ ແລະ ເຂົ້າໃຈໃນຄວາມ ສຳຄັນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ໂດຍສະເພາະຕໍ່ລຸ້ນເຍົາວະຊົນ.

ພິຈາລະນາຕາມທັດສະນະທີ່ບັນດາຂຸມຊົນທົ່ວທັງໂລກຄວນປະກອບສ່ວນຮ່ວມມືກັບບັນດາປະເທດ ສະມາຊິກສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ບົນຈິດໃຈແຫ່ງ ການ ຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ,

ໂດຍທິບທວນຄືນໂຄງການຕ່າງໆຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ວ່າດ້ວຍມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ ເປັນວັດຖຸ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປະກາດຜືນງານລະດັບເອກຂອງໂລກ ທາງດ້ານການບອກເລົ່າ ແລະ ການປະດິດແຕ່ງ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ,

ພິຈາລະນາຕາມບົດບາດອັນໃຫຍ່ຫຼວງ ຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນຖານະເປັນ ປັດໄຈເພື່ອສິ່ງເສີມໃຫ້ມວນມະນຸດຊາດໄດ້ຫຍັບເຂົ້າຫາກັນ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການແລກປ່ຽນ ແລະ ເຂົ້າໃຈເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

ກອງປະຊຸມຈຶ່ງໄດ້ຮັບຮອງເອົາສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃນວັນທີ 17 ເດືອນ ຕຸລາ 2003.

I. – ບິດບັນຍັດທີ່ວໄປ

ມາດຕາ 1 – ຈຸດປະສົງ ຂອງສົນທິສັນຍາ

ຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາ ແມ່ນ:

(ກ) ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

(ຂ) ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ຮັບການເຄົາລົບນັບຖື;

(ຄ) ເພື່ອຍຶກສູງສະຕິລະສັງຄົມໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບສາກົນ ວ່າດ້ວຍຄວາມສຳຄັນຂອງມໍລະດຶກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ແລະ ບິນພື້ນຖານ ຄວາມ ຮູ້ດັ່ງກ່າວນີ້ ຈິ່ງຕ້ອງຮັບຮູ້ຄຸນຄ່າດ້ວຍກັນ;

(ງ) ເພື່ອວາງແຜນການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໃນລະດັບສາກົນ.

ມາດຕາ 2 – ນິຍາມສັບ

ສຳລັບສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ບັນດາຄຳສັບໄດ້ຮັບການນິຍາມ ຄືດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

 "ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ" ໝາຍເຖິງພິທີການ, ການນຳສະເໜີ, ການສະແດງອອກ, ພູມປັນຍາ, ຄວາມຊຳນິຊານານ – ໃນນັ້ນຮວມທັງອຸປະກອນ, ວັດຖຸປະກອບ, ວັດຖຸສິລະປະ ແລະ ພື້ນທີ່ໆຕິດພັນກັບກິດຈະກຳ – ຊຶ່ງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນ ເປັນຜູ້ດຳເນີນການ ແລະ ໄດ້ຮັບ ການຍອມຮັບວ່າແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳລວມ – ມໍລະດົກວັດທະນະທຳດັ່ງກ່າວນີ້ ໄດ້ຮັບການສືບທອດຈາກຄົນລຸ້ນນີ້ສູ່ລຸ້ນໜ້າ ແລະ ຍ່ອມໄດ້ຮັບການປະດິດແຕ່ງ ແລະ ປັບປຸງຈາກ ຄົນເຫຼົ່ານັ້ນ – ເພື່ອດັບປັບໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບແວດລ້ອມສັງຄົມອັນໃໝ່, ສາຍກ່ຽວພັນອັນໃໝ່ ກັບ ທຳມະຊາດອ້ອມຂ້າງ ແລະ ບົນພື້ນຖານປະຫວັດສາດຂອງຊຸມຊົນດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນ ຮັບຮູ້ ແລະ ສືບທອດເອກະລັກວັດທະນະທຳຂອງຕົນ ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ, ທັງໝົດ ນີ້ ກໍເພື່ອສິ່ງເສີມໃຫ້ບັນດາຊຸມຊົນ ເພີ້ມສະຕິເຄົາລົບນັບຖືປະເພນີວັດທະນະທຳ ທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ຍອມຮັບຫົວຄິດປະດິດສ້າງຂອງມວນມະນຸດດ້ວຍກັນ. ເພື່ອຕອບສະໜອງຈຸດປະສົງ ຂອງ ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຄຳນິຍາມຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຈຶ່ງຈຳກັດໃຫ້ສະເພາະ ສ່ວນທີ່ສອດຄ່ອງກັບບັນດາເອກະສານນິຕິກຳສາກົນ ທີ່ມີຜົນໃຊ້ໄດ້ໃນປະຈຸບັນ ໂດຍສະເພາະ ກ່ວ ກັບ ສິດທິມະນຸດ, ພ້ອມທັງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການພື້ນຖານ ຂອງການເຄົາລົບນັບຖືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ພາຍໃນຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ກໍຄືບຸກຄົນ, ແລະ ເພື່ອການພັດທະນາທີ່ຍືນຍິງ.

 "ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ", ຕາມທີ່ໄດ້ນິຍາມໃນຂໍ້ 1 ຂ້າງເທິງນີ້, ແມ່ນສະແດງອອກ ຜ່ານຮູບການຕ່າງໆ ໃນຂົງເຂດດັ່ງລຸ່ມນີ້:

(ກ) ປະເພນີການບອກເລົ່າ ແລະ ວາຈາ, ໃນນັ້ນລວມທັງພາສາ ເຊິ່ງເປັນພາຫະນະຂອງ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ;

(ຂ) ສິລະປະການສະແດງ;

(ຄ) ພິທີປະຕິບັດ, ພິທີກຳທາງສັງຄົມ ແລະ ການເຮັດບຸນງານຕ່າງໆ;

(ງ) ພູມປັນຍາ ແລະ ພິທີປະຕິບັດ ຊຶ່ງກຸ່ງວພັນເຖິງໂລກທຳມະຊາດ ແລະ ຈັກກະວານ;

(ຈ) ປະເພນີຫັດຖະກຳ.

 "ການອະນຸລັກຮັກສາ" ໝາຍເຖິງບັນດາມາດຕະການຕ່າງໆ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ຕົກທອດຢູ່ໃນປະເທດຕົນ ຍັງຄົງຢູ່ຕໍ່ໄປ, ໃນນັ້ນລວມທັງການຈັດແບ່ງປະເພດ, ການ ບັນທຶກຂໍ້ມູນຫຼັກຖານ, ການຄົ້ນຄວ້າ, ປ້ອງກັນ. ການອະນຸລັກຮັກສາ, ການສິ່ງເສີມ, ການສືບທອດ, ໂດຍສະເພາະຜ່ານການສຶກສາທັງໃນ ແລະ ນອກລະບົບ, ພ້ອມທັງມີການຟື້ນຟູມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ໃນ ດ້ານຕ່າງໆອີກນຳ.

 "ປະເທດສະມາຊິກ" ໝາຍເຖິງປະເທດທີ່ຜູກພັນກັບສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ແລະ ຖືເອົາສິນທິ ສັນຍາ ສະບັບນີ້ ບັງຄັບໃຊ້.

 ໃຫ້ນຳໃຊ້ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໂດຍນະໂຍບາຍໃຫ້ແກ່ປະເທດທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕາ 33 ຊຶ່ງ ໄດ້ເປັນສະມາຊິກກັບສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນມາດຕານັ້ນໆ. ດັ່ງນັ້ນ ໃນກໍລະນີຄຳວ່າ"ປະເທດສະມາຊິກ" ແມ່ນໝາຍເຖິງປະເທດດັ່ງກ່າວເຫຼົ່ານັ້ນ.

ມາດຕາ 3 – ສາຍພົວພັນຕໍ່ບັນດານິຕິກຳສາກົນ

ບໍ່ມີຂໍ້ຄວາມໃດຢູ່ໃນສິນທິສັນຍາສະບັນນີ້ ຈະຖືກແປຄວາມໝາຍທີ່:

(ກ) ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການປູ່ງນແປງສະຖານະພາບ ຫຼືເຮັດໃຫ້ລະດັບຂອງການປົກປ້ອງຍ່ອນຍານ ລົງ ພາຍໃຕ້ສິນທິສັນຍາ ປີ 1972 ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປົກປ້ອງມໍລະດົກດ້ານວັດທະນະທຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ຂອງອົງການມໍລະດົກໂລກ ຊຶ່ງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ກໍ່ເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ທີ່ ມີສ່ວນຕິດພັນກັນໂດຍກົງ; ຫຼື

(ຂ) ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິດທິ ແລະ ພັນທະຂອງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ເກີດມາຈາກ ນິຕິກຳ ສາກົນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບສິດທິທາງຊັບສິນທາງປັນຍາ ຫຼື ການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນ ທາງຊີວະ- ວິທະຍາ ແລະ ນິເວດວິທະຍາ ຊຶ່ງພວກເຂົາເຈົ້າເປັນສະມາຊິກ.

II. – ອົງປະກອບຂອງສົນທິສັນຍາ

ມາດຕາ 4 – ສະມັດຊາ ໃຫຍ່ ຂອງປະເທດສະມາຊິກ

 ສະມັດຊາໃຫຍ່ຂອງປະເທດສະມາຊິກ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ, ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ "ສະມັດຊາໃຫຍ່". ສະມັດຊາໃຫຍ່ ແມ່ນອົງກອນທີ່ມີອະທິປະໄຕ ຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

 ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະມີກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນໃນທຸກໆສອງປີ. ອາດຈະມີກອງປະຊຸມສະໄໝ ວິສາມັນໄດ້ ກໍຕໍ່ເມື່ອສະມັດຊາໃຫຍ່ຕັດສິນໃຈ ຫຼື ເຫັນຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຄະນະກຳມະການ ລະຫວ່າງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຫຼື ເຫັນ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງຈຳນວນໜຶ່ງສ່ວນສາມຂອງປະເທດສະມາຊິກ.

3. ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະຮັບຮອງເອົາລະບຸເບການໃນການດຳເນີນງານຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 5 – ຄະນະກຳມະການລະຫວ່າງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

 ຄະນະກຳມະການລະຫວ່າງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ "ຄະນະກຳມະການ", ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ພາຍໃນອົງການອຸຍແນດ ສະໂກ. ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ ຈະປະກອບດ້ວຍບັນດາຜູ້ຕາງໜ້າຂອງ 18 ປະເທດ ສະມາຊິກ, ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໂດຍປະເທດສະມາຊິກທີ່ປະຊຸມກັນໃນສະມັດຊາໃຫຍ່, ເມື່ອເວລາສົນທິ-ສັນຍາມີຜົນບັງຄັ້ບໃຊ້ ອີງຕາມ ມາດຕາ 34.

ຈຳນວນປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 24 ປະເທດ ກໍ່ຕໍ່ເມື່ອ
 ຈຳນວນຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຂອງສົນທິສັນຍາ ມີເຖິງ 50 ປະເທດ.

ມາດຕາ 6 – ການເລືອກຕັ້ງ ແລະ ອາຍຸການຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຂອງຄະນະກຳມະການ

 ການເລືອກຕັ້ງສະມາຊິກຂອງຄະນະກາມະການ ຈະປະຕິບັດຕາມບັນດາຫຼັກການ ຂອງການເປັນ ຕິວແທນ ທີ່ສະເໝີພາບທາງດ້ານພູມີສາດ ແລະ ການຜັດປ່ານກັນ.

 ສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງ ໃນທີ່ປະຊຸມສະມັດຊາໃຫຍ່ ໂດຍ ປະເທດສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໃຫ້ດຳລົງຕຳແໜ່ງເປັນເວລາສີ່ປີ.

 ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ອາຍຸການດຳລົງຕຳແໜ່ງ ຂອງປະເທດສະມາຊິກເຄິ່ງໜຶ່ງ ຂອງຄະນະ ກຳມະການ ທີ່ໄດ້ຮັບການເລືອກຕັ້ງໃນບ່ອນເລືອກຕັ້ງຄັ້ງທຳອິດ ແມ່ນໄດ້ຈຳກັດໃຫ້ພຽງແຕ່ສອງປີ. ປະເທດເຫຼົ່ານີ້ ຈະຖືກຄັດເລືອກໂດຍການຈົກສະຫຼາກ ໃນບ່ອນເລືອກຕັ້ງຄັ້ງຄຳອິດ.

4. ທຸກໆສອງປີໃດ, ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະຕໍ່ອາຍຸ ໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ.

5. ຄະນະກຳມະການ ຍັງໄດ້ຄັດເລືອກເອົາປະເທດສະມາຊິກ ຂອງຄະນະກຳມະການຈຳນວນຫຼາຍ ອີກ ຕາມເທົ່າທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອບັນຈຸເຂົ້າໃນຕຳແໜ່ງຫວ່າງ.

6. ໃນຖານະເປັນປະເທດສະມາຊິກ ຂອງຄະນະກຳມະການ ອາດຈະບໍ່ໄດ້ຮັບເລືອກເປັນອາຍຸການ ສອງສະໄໝຕິດຕໍ່ກັນ.

 7. ປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ ຈະເລືອກຜູ້ຕາງໜ້າຂອງຕົນທີ່ມີຄຸນນະວຸດທິ ໃນຂົງ ເຂດຕ່າງໆ ຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

ມາດຕາ 7 – ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຂອງຄະນະກຳມະການ

ໂດຍບໍ່ກະທິບສິດທິພິເສດອື່ນໆຂອງຄະນະກຳມະການຕາມທີ່ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ມອບໃຫ້, ໜ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບຂອງຄະນະກຳມະການ ມີດັ່ງນິ້ ຄື: (ກ) ສິ່ງເສີມຈຸດປະສິງເປົ້າໝາຍຂອງສົນທິສັນຍາ, ຊຸກຍູ້, ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ, ການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດສົນທິສັນຍາດັ່ງກ່າວ;

(ຂ) ຕອບສະໜອງແນວທາງຊີ້ນຳ ກ່ຽວກັບພາກປະຕິບັດຕິວຈິງທີ່ດີເລີດ ແລະ ໃຫ້ຄຳ ແນະນຳ ກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດຶກວັດທະນະທຳທີ່ ບໍ່ເປັບວັດຖຸ;

(ຄ) ກະກຽມ ແລະ ສະເໜີຮ່າງແຜນການຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອອະນຸມັດໃນການນຳໃຊ້ ທຶນ ຂອງ ກອງທຶນ ຕາມມາດຕາ 25.

(ງ) ການຊອກຫາ ໝາຍເຖິງການເພີ່ມແຫຼ່ງທຶນຂອງຕົນ, ແລະ ດຳເນີນບັນດາມາດຕະການ ທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອບັນລຸຜົນຕາມມາດຕາ 25;

(ຈ) ຫ້າງຫາກະກູບ ແລະ ນຳສະເໜີທິດທາງໃນການດຳເນີນງານຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອ ອະນຸມັດ; ກ່ຽວກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້

(ສ) ກວດກາບົດລາຍງານ ທີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ນຳສະເໜີ, ແລະ ສະຫຸບຫຍໍ້ບົດລາຍງານ ນັ້ນໆ ໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 29.

 (ຊ) ກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍຕ່າງໆ ທີ່ປະເທດສະມາຊິກໄດ້ນຳສະເໜີມາ, ແລະ ດຳເນີນການຕັດ ສິນໃຈໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວຕາມຫຼັກເກນການຄັດເລືອກ ທີ່ຄະນະກຳມະການໄດ້ຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ
 ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອ:

- (i) ການຂຶ້ນບັນຊີ ແລະ ບັນດາຂໍ້ສະເໜີຕ່າງໆ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນ ມາດຕາ16,
  17 ແລະ 18;
- (ii) ການອຳນຸມັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ຕາມມາດຕາ 22.

ມາດຕາ 8 – ວິທີການເຮັດວຽກຂອງຄະນະກຳມະການ

ຄະນະກຳມະການ ຈະສາມາດຕອບຄຳຖາມຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ ໂດຍຄະນະກຳມະການຈະຕ້ອງ ສະເໜີລາຍງານ ເພື່ອໃຫ້ຮັບຊາບກ່າວກັບວາກງານ ແລະ ການຕັດສິນບັນຫາຕ່າງໆ.

ຄະນະກຳມະການ ຈະຮັບຮອງເອົາລະບຽບການປະຕິບັດຂອງຕືນເອງ ກ່ຽວກັບຂັ້ນຕອນການດຳ
 ເນີນງານ ໂດຍສອງສ່ວນສາມ ຊຶ່ງເປັນສຽງສ່ວນຫຼາຍຂອງສະມາຊິກຂອງຕືນ.

ຄະນະກຳມະການ ອາດກໍ່ຕັ້ງອົງກອນທີ່ປຶກສາສະເພາະກິດໃດໜຶ່ງຂຶ້ນ ທີ່ຕົນເຫັນວ່າມີຄວາມ ຈຳ
 ເປັນແບບຊົ່ວຄາວ, ເພື່ອດຳເນີນວງກງານຂອງຄະນະກຳມະການ.

 ຄະນະກຳມະການອາດເຊື້ອເຊີນອົງກອນຕ່າງໆທັງພາກລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ, ຮວມທັງສ່ວນບຸກຄົນ ທີ່ມີຄວາມອາດສາມາດເປັນທີ່ຍອມຮັບ ໃນຂົງເຂດວງກງານຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວກັບມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ເພື່ອປຶກສາຫາລືກັບເຂົາເຈົ້າກ່ຽວກັບບັນຫາສະເພາະຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 9 – ການຮັບຮອງເອົາອົງການທີ່ປຶກສາ

 ຄະນະກຳມະການຈະສະເໜີຕໍ່ມັດຊາໃຫຍ່ ໃຫ້ຮັບຮອງເອົາອົງການທີ່ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ທີ່ມີ ຄວາມອາດສາມາດເປັນທີ່ຍອມຮັບໃນຂົງເຂດວຽກງານຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວກັບມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ເພື່ອມາເຮັດໜ້າທີ່ເປັນທີ່ປຶກສາໃຫ້ແກ່ຄະນະກຳມະການ.

2. ຄະນະກຳມະການ ຍັງຈະນຳສະເໜີບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຮູບແບບວິທີຂອງການຮັບຮອງດັ່ງກ່າວ ຕໍ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ອີກດ້ວຍ.

ມາດຕາ 10 – ກອງເລຂາທິການ

1. ຄະນະກຳມະການ ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກກອງເລຂາທິການຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

2. ກອງເລຂາ ຕ້ອງຈັດກຽມເອກະສານຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ແລະ ຂອງຄະນະກຳມະການ, ຮວມທັງ ຮ່າງວາລະກອງປະຊຸມຂອງທັງສອງຄະນະ ແລະ ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມມະຕິ ຂອງ ກອງປະຊຸມ.

III. ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນລະດັບຊາດ

ມາດຕາ 11 – ບົດບາດ ຂອງປະເທດສະມາຊິກ

ແຕ່ລະຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຈະມີບົດບາດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

(ກ) ດຳເນີນບັນດາມາດຕະການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນ;

(ຂ) ໃນບັນດາມາດຕະການ ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາ ທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນມາດຕາ 2, ວັກ 3, ຈຳ ແນກ ແລະ ນິຍາມອົງປະກອບຕ່າງໆຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນ ເຂດແດນ ຂອງ ຕືນ, ໂດຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ອົງການ ຈັດຕັ້ງທີ່ ບໍ່ຂຶ້ນກັບລັດຖະບານ ທີ່ກຸ່ງວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 12 – ການຂຶ້ນທະບຸເນບັນຊີມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

 ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຈຳແນກໃນການອະນຸລັກຮັກສາ, ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກຈະໄດ້ຂຶ້ນ ທະບງນບັນຊີມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນໄວ້ ໜຶ່ງລາຍ ການ ຫຼື ຫຼາຍກວ່ານັ້ນ, ຕາມຄວາມເໝາະສົມກັບສະພາບຂອງຕົນ. ທະບງນບັນຊີເຫຼົ່ານີ້ ຈະໄດ້ມີການປັບປຸງ ໃຫ້ທັນກັບສະພາບການສະເໝີ.

 2. ເມື່ອແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ສະເໜີລາຍງານເປັນໄລຍະຕໍ່ຄະນະກຳມະການ, ອີງຕາມ ມາດຕາ 29, ປະເທດສະມາຊິກນັ້ນ ຈະສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນເລື່ອງທະບຽນບັນຊີດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 13 – ບັນດາມາດຕະການອື່ນໆ ໃນການປົກປັກຮັກສາ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ ແລະ ການສິ່ງເສີມມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນ, ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຈະພະຍາຍາມທີ່ຈະ:

(ກ) ຮັບຮອງເອົານະໂຍບາຍທົ່ວໄປ ເພື່ອແນໃສ່ສົ່ງເສີມໜ້າທີ່ຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນ ວັດຖຸໃນສັງຄົມ, ແລະ ຮວບຮວມເອົາການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າ ໃນແຜນງານທີ່ໄດ້ວາງແຜນໄວ້;

(ຂ) ມອບໝາຍ ຫຼື ກໍ່ຕັ້ງອົງກອນໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍອົງກອນທີ່ມີຄວາມສາມາດ ໃນການອະນຸລັກ ຮັກສາ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ມີຢູ່ໃນເຂດແດນຂອງຕົນ;

(ຄ) ສິ່ງເສີມໃຫ້ມີການສຶກສາທາງດ້ານວິທະຍາສາດ, ເທັກນິກ ແລະ ສິລະປະ, ຮວມທັງວິທີ
 ການ ຄົ້ນຄວ້າ, ເພື່ອແນໃສ່ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຢ່າງມີ
 ປະສິດທິຜິນ, ໂດຍສະເພາະມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ຕົກຢູ່ໃນຂັ້ນ
 ອັນຕະລາຍ;

(ງ) ຮັບຮອງເອົາບັນດາມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ທາງດ້ານກິດໝາຍ, ເທັກນິກ, ບໍລິຫານ ແລະ ການເງິນ ໂດຍແນໃສ່:

- (i) ການສິ່ງເສີມການສ້າງ ຫຼືການເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນ ສຳລັບ ການຝຶກອົບຮົມໃນການຄຸ້ມຄອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ການຖ່າຍທອດມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ຜ່ານເວທີ ແລະ ສະຖານທີ່ຕ່າງໆທີ່ມີ ການກະກຸງມໄວ້ ເພື່ອການສະແດງ ຫຼື ການສະແດງອອກໃນສະຖານທີ່ນັ້ນໆ;
- (ii) ຮັບປະກັນການເຂົ້າເຖິງມໍລະດີກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸພ້ອມກັນນັ້ນກໍໃຫ້ ຄວາມເຄົາລົບນັບຖືໂດຍການປະຕິບັດຕາມຮີດຄອງປະ
   ພນີທີ່ຄຸ້ມຄອງການເຂົ້າເຖິງມໍລະດີກ ວັດທະນະທຳ ສະເພາະດ້ານອີກດ້ວຍ.;
- (iii) ການກໍ່ຕັ້ງສະຖາບັນທີ່ກ່ຽວກັບການເກັບກາເອກະສານ ທາງດ້ານມໍລະດົກ ວັດທະນະທາທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ການໃຫ້ຄວາມສະດວກໃນການເຂົ້າເຖິງ ຂໍ້ມູນສະຖາບັນ ນັ້ນໆ.

ມາດຕາ 14 – ການສຶກສາ, ການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດ

ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມດຳເນີນການທຸກວິທີທາງທີ່ເໝາະສົມ, ເພື່ອ:

(ກ) ຮັບປະກັນການຮັບຮູ້, ຄວາມເຄົາລົບ, ແລະ ການສິ່ງເສີມມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນສັງຄົມ, ໂດຍສະເພາະ:

- (i) ແຜນການດ້ານການສຶກສາ, ການປູກຈິດສຳນຶກ ແລະ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕໍ່ ສາທາລະນະ, ໂດຍສະເພາະກໍແມ່ນຊາວໜຸ່ມ;
- (ii) ແຜນການດ້ານການສຶກສາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມໃຫ້ສະເພາະຊຸມຊົນ ແລະ ກຸ່ມຄົນທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ;
- (iii) ກິດຈະກຳການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ກ່ຽວກັບການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ໂດຍສະເພາະການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ວິ ທະຍາສາດ ແລະ
- (iv) ວິທີການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ຜ່ານການສຶກສານອກລະບົບ;

(ຂ) ເຕີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງໄພອັນຕະລາຍ ທີ່ກຳລັງຂົ່ມຂູ່ ມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກຳລັງດຳເນີນໄປຕາມແນວທາງຂອງສົນທິສັນຍາ ສະບັບນີ້;

(ຄ) ສິ່ງເສີມການສຶກສາ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງສະຖານທີ່ທາງທຳມະຊາດ ແລະ ອະນຸສອນ ສະຖານທີ່ຈະຕ້ອງຮັກສາໄວ້ ເພື່ອສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນ ວັດຖຸ.

ມາດຕາ 15 – ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນ

ພາຍໃນຂອບເຂດວຽກງານການປົກປັກຮັກສາມໍລະດີກວັດທະນະຫາທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ, ແຕ່ລະປະເທດ ສະມາຊິກ ຈະຕ້ອງພະຍາຍາມດຳເນີນການ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ຊຸມຊົນ, ກຸ່ມຄົນ ແລະ ບຸກຄົນ ເຂົ້າ ມາມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງກວ້າງຂວາງທີ່ສຸດ, ແລະ ຈະໃຫ້ເປັນການເໝາະສົມນັ້ນ ອາດຈະເປັນບຸກຄົນ ທີ່ ມີແນວຄວາມຄິດສ້າງສັນ, ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ, ແລະ ເຮັດໃຫ້ ພວກເຂົາເຈົ້າມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

IV. ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ໃນລະດັບສາກົນ

ມາດຕາ 16 – ບັນຊີຕົວແທນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ

 ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເຫັນແຈ້ງຕໍ່ມໍລະດີກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ແລະ ມີຈິດສຳນຶກເຖິງຄວາມ ສຳຄັນຂອງມັນ ແລະ ເພື່ອກະຕຸກຂຸກຍູ້ໃຫ້ເກີດການປຶກສາຫາລືກັນ, ໃຫ້ເຄົາລົບນັບຖືຄວາມຫຼາກ ຫຼາຍທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ບົນພື້ນຖານການສະເໜີຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຄະນະ ກຳມະການໆຈັດຕັ້ງ, ຈະໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນເວລາ ແລະ ພິມເຜີຍແຜ່ບັນຊີຕິວແທນຂອງມໍລະດີກ ວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ.

ຄະນະກຳມະການ ຈະຮ່າງຫຼັກການສຳລັບການຈັດທຳລາຍການ, ການປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ເປັນອັນ ຫຼ້າສຸດ ແລະ ການພິມເຜີຍແຜ່ບັນຊີຕົວແທນນີ້ ແລ້ວນຳສະເໜີໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ.

ມາດຕາ 17 – ບັນຊີຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຈຳເປັນຕ້ອງມີການປົກປັກຮັກສາຢ່າງຮີບດ່ວນ

 ໂດຍຄຳນຶງເຖິງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມາຕະການ ໃນການປົກປັກຮັກສາທີ່ເໝາະສົມ, ຄະນະກຳມະການ ຈະໄດ້ປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນຍຸກສະໄໝຢູູ່ສະເໝີ ແລະ ເຜີຍແຜ່ບັນຊີມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນ ວັດຖຸ ທີ່ຈະເປັນຕ້ອງມີການປົກປັກຮັກສາອັນຮີບດ່ວນ, ແລະ ຈະຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກດັ່ງກ່າວ ຕາມ ການຮ້ອງຂໍຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ກຸ່ງວຂ້ອງ.

 ຄະນະກຳມະການ ຈະຮ່າງຫຼັກການສຳລັບການຈັດທຳລາຍການ, ການປັບປຸງຂໍ້ມູນໃຫ້ທັນເວລາ ສຸດ ແລະ ຕີພິມເຜີຍແຜ່ລາຍການດັ່ງກ່າວ ແລ້ວນຳສະເໜີໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດ.

 ໃນກໍລະນີຮີບດ່ວນ ແມ່ນນາໃຊ້ຫຼັກເກນເຂົ້າໃນການຄັດເລືອກ ຊຶ່ງຈະໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນ ພ້ອມຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່ ຕາມການສະເໜີຂອງຄະນະກາມະການ – ຄະນະກາມະການອາດຂຶ້ນ ບັນຊີຊິ້ນສ່ວນໃດໜຶ່ງຂອງມໍລະດົກດັ່ງກ່າວໄວ້ໃນລາຍການ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວໃນວັກ 1, ໂດຍການປຶກ ສາຫາລື ກັບປະເທດສະມາຊິກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 18 – ແຜນການ,ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາ ມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

 ບົນພື້ນຖານຂໍ້ສະເໜີຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຍື່ນໄວ້ນັ້ນ ແລະ ອີງຕາມຫຼັກການທີ່ຄະນະ ກຳມະການໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມໄວ້ ໂດຍໄດ້ຮັບຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມຈາກສະມັດຊາໃຫຍ່, ຄະນະກຳ ມະການຈະຄັດເລືອກ ແລະ ສິ່ງເສີມເປັນໄລຍະ ຕໍ່ແຜນງານລະດັບຊາດ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ພາກ ພື້ນ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ຊຶ່ງພິຈາລະນາວ່າໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ ເຫັນບັນດາຫຼັກການ ແລະ ຈຸດປະສົງເປົ້າໝາຍຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ດີທີ່ສຸດ, ໂດຍຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມຕ້ອງການພິເສດຂອງປະເທດກຳລັງພັດທະນາ.

 ເພື່ອໃຫ້ເປັນໄປຕາມນີ້, ຄະນະກຳມະການຈະຮັບກວດກາ ແລະ ອະນຸມັດຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມຊ່ວຍ ເຫຼືອຂອງສາກິນ ຈາກປະເທດສະມາຊິກ ເພື່ອກະກາມຂໍ້ສະເໜີດັ່ງກ່າວ.

 ຄະນະກຳມະການ ຈະດຳເນີນໄປພ້ອມກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງໂຄງການ, ແຜນງານ ແລະ ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ວິທີປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດ ໂດຍວິທີທີ່ຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວໄດ້ ຕົກລົງໄວ້.

V. ການຮ່ວມມື ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ມາດຕາ 19 – ການຮ່ວມມື

 ຈຸດປະສົງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຮ່ວມມືສາກິນ ຮວມທັງການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ປະສົບການຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ຮ່ວມກັນໃນການລິເລີ່ມ ແລະ ການກໍ່ຕັ້ງກິງຈັກການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃຫ້ກັບປະເທດສະມາຊິກ ໃນຄວາມພະຍາຍາມຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖູ.

 ໂດຍບໍ່ຂັດກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງກົດໝາຍຂອງຊາດ, ລະບຽບການ ແລະ ການປະຕິບັດຕາມ ປະເພນີ, ປະເທດສະມາຊິກຍອມຮັບວ່າ ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖ ແມ່ນເພື່ອຜືນປະໂຫຍດລວມຂອງມວນມະນຸດຊາດ, ແລະ ເພື່ອບັນລຸຜົນຕາມນັ້ນ ຈຶ່ງໃຫ້ມີການ ຮ່ວມມືກັນ ໃນລະດັບສອງຝ່າຍ, ອະນຸພາກພື້ນ, ພາກພື້ນ ແລະ ລະດັບສາກິນ.

ມາດຕາ 20 – ຈຸດປະສິງຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ອາດຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກີນ ຕາມຈຸດປະສິງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- (ກ) ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກ ທີ່ຂຶ້ນບັນຊີໄວ້ໃນບັນຊີຂອງມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ທີ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບມີຄວາມຕ້ອງການປົກປັກຮັກສາອັນຮີບດ່ວນ;
- (ຂ) ການກະກຸເມຂຶ້ນບັນຊີມໍລະດົກ ຕາມທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ໃນ ມາດຕາ 11 ແລະ 12;

(ຄ) ສະໜັບສະໜູນແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ກິດຈະກຳ ທີ່ຖືກດຳເນີນໄປໃນລະດັບຊາດ, ອະນຸພາກພື້ນ ແລະ ພາກພື້ນ ແນໃສ່ການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ;

(ງ) ຈຸດປະສິງອື່ນໃດໜຶ່ງ ທີ່ຄະນະກຳມະການ ອາດຈະເຫັນວ່າມີຄວາມຈະເປັນ.

ມາດຕາ 21 – ຮູບແບບຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ຄະນະກຳມະການໄດ້ໃຫ້ກັບປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງຈະຂຶ້ນຢູ່ກັບຄຳສັ່ງ ເພື່ອການ ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ແລ້ວໃນມາດຕາ 7 ແລະ ຕາມຂໍ້ຕົກລົງ ທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໃນຂໍ້ 24 ແລະ ອາດເຮັດຕາມຮູບແບບ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

(ກ) ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການອະນຸລັກຮັກສາໃນດ້ານຕ່າງໆ;

- (ຂ) ການສະໜອງໃຫ້ມີຜູ້ຊຸ່ງວຊານ ແລະ ຜູ້ປະຕິບັດການ;
- (ຄ) ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານທີ່ຈຳເປັນ;
- (ງ) ການຂະຫຍາຍຂອບເຂດການກຳນົດມາດຕະຖານ ແລະ ບັນດາມາດຕະການອື່ນ;
- (ຈ) ການສ້າງ ແລະ ດຳເນີນການດ້ານພື້ນຖານໂຄງລ່າງ;
- (ສ) ການສະໜອງເຄື່ອງອຸປະກອນ ແລະ ຄວາມຮູ້ດ້ານທັກສະ;

(ຊ) ຮູບແບບອື່ນຂອງການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນ ແລະ ວິຊາການ ທີ່ເໝາະສົມ ຮວມທັງການໃຫ້ກູ້ຢືມດອກເບັ້ຍຕ່ຳ ແລະ ການບໍລິຈາກ.

ມາດຕາ 22 – ເງື່ອນໄຂ ໃນການບໍລິຫານການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ

ຄະນະກຳມະການຈະສ້າງລະບູບຂັ້ນຕອນ ໃນການດຳເນີນການກວດກາເນື້ອໃນຄຳຮ້ອງຂໍ
 ຄວາມຊ່ອຍເຫຼືອຂອງສາກົນ, ແລະ ຈະຕ້ອງລະບຸຂໍ້ມູນໃດໜຶ່ງຮວມຢູ່ໃນຄຳຮ້ອງຂໍນັ້ນ ເປັນຕົ້ນວ່າ
 ມາຕະການທີ່ຄາດວ່າຈະມີຄວາມຕ້ອງການເກີດຂຶ້ນ ຮວມທັງການປະເມີນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ.

 ໃນກໍລະນີສຸກເສັນນັ້ນ, ຄະນະກຳມະການຈະໄດ້ກວດກາຄຳຮ້ອງຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ໂດຍຖືເປັນ ບຸລິມະສິດ.

 ເພື່ອບັນລຸໃນຄຳຕັດສິນ, ຄະນະກຳມະການຈະດຳເນີນການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປຶກສາຫາລື ໃນເລື່ອງດັ່ງກ່າວ ຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 23 – ການຮ້ອງຂໍເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກົນ

 ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ອາດຈະຍື່ນຄຳຮ້ອງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກິນ ໃຫ້ຄະນະກຳມະການ ພິຈາລະນາ ເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸທີ່ມີຢູ່ໃນດິນແດນຂອງຕົນ.

2. ຄຳຮ້ອງຂໍ້ດັ່ງກ່າວອາດຍື່ນຮ່ວມກັນໂດຍສອງ ຫຼື ຫຼາຍ ປະເທດສະມາຊິກກໍໄດ້.

3. ຄຳຮ້ອງຂໍ້ຈະຮວມທັງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຊຶ່ງໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນ ມາດຕາ 22, ວັກ 1, ຮວມທັງເອກະສານ ທີ່ຈຳເປັນ.

ມາດຕາ 24 – ບົດບາດຂອງປະເທດສະມາຊິກ ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມຊ່ອຍເຫຼືອ

 ໂດຍສອດຄ່ອງກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ທີ່ໄດ້ ມອບໃຫ້ນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເປັນລະບຽບການໂດຍມີຂໍ້ຕົກລົງ ລະຫວ່າງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ ໄດ້ຮັບການຊ່ອຍເຫຼືອ ແລະ ຄະນະກຳມະການ.

 ຕາມລະບຸງບການທີ່ວ ໄປແລ້ວ, ປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ອຍເຫຼືອ ຈະຮ່ວມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນມາຕະການການປົກປັກຮັກສາ ຊຶ່ງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກສາກິນໃນຂອບເຂດຊັບພະຍາກອນ ທີ່ມີຢູ່ ຂອງປະເທດນັ້ນໆ.

 ປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ຮັບການຊ່ອຍເຫຼືອ ຈະສິ່ງບົດລາຍງານເຖິງຄະນະກຳມະການ ກ່ຽວກັບ ການນຳໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ ໃນການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ.

VI. ກອງທຶນມໍລະດົກວັດທະນະທຳ ທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ

ມາດຕາ 25 – ລັກສະນະ ແລະ ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງກອງທຶນ

 " ກອງທຶນເພື່ອການອະນຸລັກຮັກສາມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ", ຕໍ່ໄປນີ້ເອີ້ນວ່າ " ກອງ ທຶນ ", ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ.

 ກອງທຶນ ຈະປະກອບດ້ວຍກອງທຶນໃນຮູບແບບຂອງບັນຊີໄວ້ວາງໃຈ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ ຕາມລະບຸເບການທາງດ້ານການເງິນຂອງອົງການອຸຍແນດສະແນດສະໂກ.

3. ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງກອງທຶນ ຈະປະກອບດ້ວຍ:

- (ກ) ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງບັນດາປະເທດສະມາຊິກ;
- (ຂ) ກອງທຶນທີ່ໄດ້ແບ່ງໄວ້ ເພື່ອຈຸດປະສົງນີ້ ໂດຍກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການສະໂກ.
- (ຄ) ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນ, ຂອງຂວັນ ຫຼື ເງິນທີ່ຍົກໃຫ້ໂດຍ:
  - (i) ປະເທດອື່ນ;
  - (ii) ອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ແຜນງານຂອງລະບົບອົງການສະຫະປະຊາຊາດ,
    ໂດຍສະເພາະແມ່ນອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ,
    ຮວມທັງອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນອື່ນໆ;
  - (iii) ອົງກອນທັງພາກລັດ ຫຼື ເອກະຊົນ ຫຼື ບຸກຄົນ;

(ງ) ດອກເບັ້ຍທີ່ໄດ້ຈາກແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນຂອງກອງທຶນ;

(ຈ) ກອງທຶນທີ່ໄດ້ມາໂດຍຜ່ານການຮວບຮວມ, ແລະ ການຮັບຈາກເຫດການຕ່າງທີ່ໄດ້ຈັດ ຂຶ້ນ ເພື່ອຜົນປະໂຫຍດຂອງກອງທຶນ;

(ສ) ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸມັດ ໂດຍລະບຸບການຂອງກອງທຶນ, ທີ່ ຄະນະກຳມະ- ການ ເປັນຜູ້ຈັດທຳຂຶ້ນ.

 ຄະນະກຳມະການຈະໄດ້ຕັດສິນໃຈ ໃນການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງທຶນ ບິນພື້ນຖານຂອງແນວທາງ ທີ່ ສະມັດຊາໃຫຍ່ວາງອອກ.

ຄະນະກຳມະການອາດຮັບເອົາເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໃນຮູບແບບ
 ອື່ນໆ ເພື່ອຈຸດປະສົງລວມ ຫຼື ປະສົງສະເພາະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບໂຄງການສະເພາະໃດໜຶ່ງ, ຫາກໂຄງ
 ການເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກຄະນະກຳມະການ.

 ຕ້ອງບໍ່ມີເງື່ອນໄຂທາງດ້ານການເມືອງ, ເສດຖະກິດ ຫຼື ເງື່ອນໄຂອື່ນໃດ ຊຶ່ງບໍ່ສອດຄ່ອງກັບ ຈຸດປະລິງເປົ້າໝາຍຂອງລິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ອາດມາຜູກພັນກັບເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນ ທີ່ ມອບໃຫ້ກອງທຶນ.

ມາດຕາ 26 – ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກເຂົ້າໃນກອງທຶນ

 ໂດຍບໍ່ຂັດຕໍ່ກັບເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມແບບສະໝັກໃຈ, ປະເທດສະມາຊິກ ຂອງ ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະດຳເນີນການຈ່າຍເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກອງທຶນ ຢ່າງໜ້ອຍ ທຸກໆສອງປີ, ໃນຈຳນວນເງິນນີ້ ຊຶ່ງຄິດໄລ່ໃນຮູບແບບຂອງອັດຕາສ່ວນທີ່ເທົ່າທຸງມກັນຕໍ່ກັບທຸກໆ ປະເທດສະມາຊິກ, ໂດຍທີ່ສະມັດຊາໃຫຍ່ຈະເປັນຜູ້ຕັດສິນວາເປັນໜ້ອຍລະເທົ່າໃດ. ການຕັດສິນ ແບບນີ້ຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ຈະດຳເນີນໄປຕາມສູງສ່ວນຫຼາຍຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ມີໜ້າ ແລະ ລິງຄະແນນສູງ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ປະກາດ ດັ່ງທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນວັກ 2 ຂອງ ມາດຕານີ້. ບໍ່ວ່າຈະໃນກໍລະນີໃດ ກໍຕາມ, ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກນັ້ນໆ ຈະບໍ່ເກີນ 1% ຂອງເງິນ ຄ່າບຳລຸງ ປະກອບສ່ວນຂອງຕົນ ເຂົ້າໃນງິບປະມານແບບປົກກະຕິຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກທີ່ໄດ້ກ່າວເຖິງໃນ ມາດຕາ 32 ຫຼື ໃນມາດຕາ
 ຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ອາດຈະປະກາດ ໃນເວລາຍື່ນເອກະສານໃນການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ
 ການຕອບຮັບ, ການອະນຸມັດ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງ, ວ່າປະເທດຕົນນັ້ນຈະບໍ່ຖືກຜູກມັດ ຢູ່ໃນເງື່ອນໄຂ
 ຂອງວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້.

 ປະເທດສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ປະກາດດັ່ງກ່າວເຖິງໃນວັກ 2 ຂອງມາດຕາ ນີ້ ຈະພະຍາຍາມຖອນຄຳຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວ ໂດຍແຈ້ງການໄປຍັງຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງ ການອຸຍແນດສະໂກ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການຖອນຄຳຖະແຫຼງການດັ່ງກ່າວ ຈະບໍ່ມີຜືນໃຊ້ບັງຄັບ ຕໍ່ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກນັ້ນ ເມື່ອເຖິງກຳນົດຕ້ອງຈ່າຍ ຈົນເຖິງວັນທີ່ຈະ ມີການເປີດກອງປະຊຸມ ໃນຄັ້ງຖັດໄປຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່.

 ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄະນະກຳມະການສາມາດວາງແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ການ ປະກອບສ່ວນຂອງປະເທດສະມາຊິກຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງໄດ້ປະກາດແລ້ວ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກ່າວ ໄວ້ໃນວັກ 2 ຂອງ ມາດຕານີ້ ຈະຖືກຈ່າຍໃຫ້ຄົບຕາມປົກກະຕິ ຢ່າງໜ້ອຍທຸກໆສອງປີ, ແລະ ເງິນ ຈຳນວນດັ່ງກ່າວ ຄວນຈະມີຈຳນວນໃກ້ຄຸງທີ່ສຸດກັບເງິນບຳລຸງປະກອບສ່ວນທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ ຖ້າພວກເຂົາເຈົ້າຫາກຖືກຜູກມັດ ໂດຍບັນດາຂໍ້ກຳນົດໃນວັກ 1 ຂອງມາດຕານີ້.

5. ປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຊຶ່ງຍັງຄ້າງຊຳລະເງິນປະກອບສ່ວນແບບ ບັງຄັບ ຫຼື ສະໝັກໃຈຂອງຕົນ ສຳລັບປີການປັດຈຸບັນ ແລະ ປີການຕາມປະຕິທິນກ່ອນໜ້າປີການ ປັດຈຸບັນ ຈະບໍ່ມີສິດເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການອີກ; ຂໍ້ກຳນົດນີ້ຈະບໍ່ໃຊ້ກັບການເລືອກຕັ້ງ ຄັ້ງທຳອິດ. ອາຍຸການດຳລົງຕຳແໜ່ງຂອງປະເທດສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ຊຶ່ງເປັນສະມາຊິກຂອງຄະນະ ກຳມະການຢູ່ແລ້ວ ຈະສິ້ນສຸດລົງໃນເວລາທີ່ມີການເລືອກຕັ້ງ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 6 ຂອງ ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 27 – ການໃຫ້ເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມເຂົ້າໃນກອງທຶນ ດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ

ປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ມີຄວາມປະສົງຢາກສະໜອງເງິນຄ່າບຳລຸງປະກອບສ່ວນເພີ່ມເຕີມ ເຂົ້າໃນ ກອງທຶນດ້ວຍຄວາມສະໝັກໃຈ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 26 ຂ້າງເທິງນີ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງໃຫ້ ຄະນະກຳມະການຊາບໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້, ເພື່ອໃຫ້ຄະນະກຳມະການສາມາດວາງແຜນການປະຕິ-ບັດງານຂອງຕົນຕາມນັ້ນ.

ມາດຕາ 28 – ການຈັດຫາທຶນໃນລະດັບສາກົນ

ບັດາປະເທດສະມາຊິກຈະໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຕໍ່ການຂົນຂວາຍຈັດຫາທຶນສາກິນ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນ ເພື່ອຜີນປະໂຫຍດຂອງກອງທຶນ ເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້, ພາຍໃຕ້ການ ສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການອຸຍ ແນດສະໂກ.

VII. ບົດລາຍງານ

ມາດຕາ 29 – ບົດລາຍງານ ໂດຍປະເທດສະມາຊິກ

ປະເທດສະມາຊິກ ຈະສິ່ງບົດລາຍງານໄປຍັງຄະນະກຳມະການ ກ່ຽວກັບບັນດາມາດຕະການ ທາງ ກິດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ບັນດາມາດຕະການອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ສິນທິ ສັນຍາສະບັບນີ້, ໂດຍການປະຕິບັດຕາມຮູບແບບ ແລະ ສິ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ທັນຕາມກຳນົດເວລາ ທີ່ຄະນະກຳມະການ ໄດ້ວາງອອກ.

ມາດຕາ 30 – ບົດລາຍງານ ໂດຍຄະນະກຳມະການ

 ບົນພື້ນຖານຂອງກິດຈະກຳຂອງຕົນ ແລະ ບົດລາຍງານ ໂດຍປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໄດ້ກ່າວໄວ້ ໃນມາດຕາ 29, ຄະນະກຳມະການຈະສິ່ງບົດລາຍງານໃຫ້ສະມັດຊາໃຫຍ່ ໃນການປະຊຸມຂອງຕົນ ແຕ່ລະຄັ້ງ. 2. ບົດລາຍງານ ຈະຖືກນຳສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

VIII. ຂໍ້ກຳນົດໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານສູ່ການປຸ່ງນແປງ

ມາດຕາ 31 – ຄວາມສຳພັນຕໍ່ການປະກາດສືນງານຊັ້ນເອກຂອງມໍລະດົກ ທາງດ້ານການບອກເລົ່າ ແລະ ມໍລະດົກທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ

 ຄະນະກຳມະການ ຈະຮວບຮວມເອົາລາຍການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ປະກາດໄວ້ແລ້ວໃນ " ຜື່ນງານຊັ້ນ ເອກ ຂອງມໍລະດົກທາງດ້ານການບອກເລົ່າ ແລະ ມໍລະດົກບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ" ເຂົ້າ ໄວ້ໃນບັນຊີຕິວແທນຂອງມໍລະດົກວັດທະນະທຳທີ່ບໍ່ເປັນວັດຖຸຂອງມວນມະນຸດຊາດ ກ່ອນທີ່ສົນທິ ສັນຍາ ສະບັບນີ້ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

 ການຮວບຮວມເອົາລາຍການຕ່າງໆ ເຂົ້າໄວ້ໃນບັນຊີຕິວແທນຂອງມໍລະດີກວັດທະນະທຳ ທີ່ ບໍ່ເປັນວັດຖຸ ຂອງມວນມະນຸດຊາດ ຈະບໍ່ນຳຫຼັກເກນໃນການຂຶ້ນບັນຊີໃນອະນາຄິດ ຊຶ່ງຈະຕົກລົງໃຫ້ ມີຂຶ້ນ ຕາມມາດຕາ 16, ວັກ 2.

3. ຈະບໍ່ມີການປະກາດເພີ່ມເຕີມໃດໆອີກ ພາຍຫຼັງທີ່ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້.

IX. ຂໍ້ກຳນົດສຸດທ້າຍ

ມາດຕາ 32 – ການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ ຫຼື ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ

 ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ ຫຼື ຄວາມພ້ອມ ໂດຍ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ຕາມລະບຽບທາງລັດຖະທຳມະນູນ ຂອງ ບັນດາປະເທດສະມາຊິກດັ່ງກ່າວ.

ເອກະສານທາງກິດໝາຍ ຂອງການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ ຫຼື ຄວາມເຫັນດີເຫັນພ້ອມ
 ຈະຖືກສິ່ງໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ມາດຕາ 33 – ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນສະມາຊິກ

 ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະເປີດໃຫ້ທຸກໆປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ທີ່ ໄດ້ຮັບການເຊື້ອເຊີນໂດຍກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນສະມາຊິກ.

 ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຍັງຈະເປີດໃຫ້ບັນດາເຂດແຄວ້ນ ຊຶ່ງອົງການສະຫະປະຊາຊາດໄດ້ຮັບຮູ້ ການປົກຄອງຕົນເອງຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບເອກະລາດຢ່າງສົມບູນ ຕາມມະຕິຂອງ ສະມັດຊາໃຫຍ່ ເລກທີ 1514 (XV), ແລະ ຊຶ່ງມີສິດອຳນາດເໜືອບັນຫາທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມ ຄອງຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຮວມທັງສິດອຳນາດ ທີ່ຈະເຂົ້າເຊັນບັນດາສົນທິສັນຍາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

3. ເອກະສານທາງກິດໝາຍຂອງການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກຈະຖືກສິ່ງໄປຍັງຜູ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ ຂອງ ອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ມາດຕາ 34 – ການມີຜົນຍັງຄັບໃຊ້

ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນມອບເອກະສານ ສະບັບທີ ສາມສິບກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນ ປະເທດສະມາຊິກ, ແຕ່ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ສະເພາະບັນດາປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ຕົນໄດ້ມອບເອກະ ສານ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ, ຫຼື ການເຂົ້າເປັນ ປະເທດສະມາຊິກ ໃນວັນນັ້ນ ຫຼື ກ່ອນວັນດັ່ງກ່າວ. ສຳລັບປະເທດສະມາຊິກອື່ນແລ້ວ, ສິນທິສັນຍາ ສະບັບນີ້ ຈະມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນມອບເອກະສານ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນພາຄີ.

ມາດຕາ 35 – ລະບົບລັດຖະທຳມະນູນແບບສະຫະພັນ ຫຼື ແບບບໍ່ແມ່ນປະເທດດາວ

ບັນດາຂໍ້ກຳນົດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຈະໃຊ້ກັບປະເທດສະມາຊິກ ຊຶ່ງມີລະບົບລັດຖະທຳມະນູນແບບສະຫະພັນ ຫຼື ແບບບໍ່ແມ່ນປະເທດດຸາວ:

(ກ) ກ່ຽວກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ ອຳນາດຕຸລາການ ຂອງອຳນາດນິຕິບັນຍັດຂອງສະຫະພັນ ຫຼື ສູນກາງ, ພັນທະຂອງ ລັດຖະບານ ສະຫະພັນ ຫຼື ສູນກາງ ຈະຄືກັນກັບພັນທະຂອງປະເທດ ສະມາຊິກ ຊຶ່ງບໍ່ ແມ່ນປະເທດແບບສະຫະພັນ; (ຂ) ກ່ຽວກັບບັນດາຂໍ້ກຳນົດຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຊຶ່ງຢູ່ພາຍໃຕ້ອຳນາດຕຸລາການຂອງລັດດຽວ, ປະເທດ, ແຂວງ ຫຼື ມົນທົນ ຊຶ່ງບໍ່ຕ້ອງມີພັນທະ ໂດຍ

ອີງຕາມລະບົບລັດຖະທຳມະນູນຂອງສະຫະພັນ ເພື່ອດຳເນີນບັນດາ ມາດຕະການທາງ ກິດໝາຍ, ລັດຖະບານສະຫະພັນ ຈະແຈ້ງໃຫ້ບັນດາອົງການທີ່ມີສິດອຳນາດຂອງລັດ, ປະເທດ, ແຂວງ ຫຼື ມົນທຶນດັ່ງກ່າວ ຂອງບັນດາຂໍ້ກຳນົດທີ່ໄດ້ກ່າວມານັ້ນ, ພ້ອມດ້ວຍ ຄຳ ເຫັນຂອງຕົນ ເພື່ອການຮັບຮອງເອົາ.

ມາດຕາ 36 – ການປະກາດຖອນຕົວ

1. ແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ອາດປະກາດຖອນຕື່ນອອກຈາກສືນທິສັນຍາ ສະບັບນີ້.

 ການປະກາດຖອນຕິວຈະໄດ້ຮັບແຈ້ງໃຫ້ຊາບ ໂດຍເອກະສານທາງກິດໝາຍທີ່ເປັນລາຍລັກອັກ ສອນນັ້ນ, ໄດ້ມອບໃຫ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ ເປັນຜູ້ເກັບເກັບຮັກສາໄວ້.

 ການປະກາດຖອນຕົວ ຈະມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງສິບສອງເດືອນ ນັບຈາກການຮັບເອກະສານທາງ ກິດໝາຍ ຂອງການປະກາດຖອນຕົວ. ການປະກາດຖອນຕົວນີ້ ຈະບໍ່ມີທາງກະທິບຕໍ່ພັນທະດ້ານ ການເງິນ ຂອງປະເທດສະມາຊິກທີ່ມີການຖອນຕົວ ຈິນເຖິງວັນທີ່ການຖອນຕົວນັ້ນມີຜົນສັກສິດ.

ມາດຕາ 37 – ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ ໃນການເກັບຮັກສາ

ອຳນວຍການໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ, ໃນຖານະເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ຈະແຈ້ງໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກຂອງອົງການ, ປະເທດທີ່ບໍ່ແມ່ນສະມາຊິກຂອງອົງການຊາບ ດັ່ງທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 33, ຮວມທັງແຈ້ງໃຫ້ອົງການສະຫະປະຊາຊາດຊາບນຳ, ກ່ຽວກັບການມອບ ເອກະສານທັງໝົດ ກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການ ເຂົ້າເປັນປະເທດສະມາຊິກ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 32 ແລະ 33, ແລະ ກ່ຽວກັບການປະກາດ ຖອນຕົວ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ມາດຕາ 36.

ມາດຕາ 38 – ການດັດແກ້

 ປະເທດສະມາຊິກອາດສະເໜີໃຫ້ມີການດັດແກ້ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້, ໂດຍການຕິດຕໍ່ສື່ສານ ເປັນລາຍລັກອັກສອນສິ່ງໃຫ້ອຳນວຍການໃຫຍ່ອົງການອຸຍແນດສະໂກ. ຈາກນັ້ນ ອຳນວຍການໃຫຍ່ ກໍຈະສິ່ງຈົດໝາຍວຽນໃຫ້ທຸກປະເທດສະມາຊິກ. ຖ້າຫາກປະເທດສະມາຊິກບໍ່ຕໍ່າກວ່າເຄິ່ງໜຶ່ງຕອບ ຮັບເຫັນພ້ອມຕາມການສະເໜີດັ່ງກ່າວພາຍໃນຫົກເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສິ່ງຈົດໝາຍວຽນນັ້ນ, ອຳນວຍ ການໃຫຍ່ ຈະນຳສະເໜີຂໍ້ສະເໜີດັ່ງກ່າວຕໍ່ວາລະປະຊຸມຄັ້ງຕໍ່ໄປຂອງສະມັດຊາໃຫຍ່ ເພື່ອບຶກສາ ຫາລືກັນ ແລະ ການຮັບຮອງເອົາການດັດແກ້ທີ່ເປັນໄປໄດ້.

 ການດັດແກ້ຈະຖືກຮັບຮອງເອົາໂດຍສູງສ່ວນຫຼາຍ ຄື ສອງສ່ວນສາມຂອງປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ ເຂົ້າຮ່ວມກອງປະຊຸມ ແລະ ລົງຄະແນນສູງ.

 ເມື່ອຖືກຮັບຮອງແລ້ວ, ການດັດແກ້ຕໍ່ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຖືກສິ່ງໄປໃຫ້ປະເທດສະມາຊິກ ເພື່ອໃຫ້ມີການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນປະເທດ ສະມາຊິກ.

4. ການດັດແກ້ຈະມີຜົນສັກສິດ ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນມອບເອກະສານ ທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນ ວັກ 3 ຂອງມາດຕານີ້ ໂດຍສອງສ່ວນສາມຂອງປະເທດສະມາຊິກ, ແຕ່ຈະມີຜົນສັກສິດສະເພາະແຕ່ ປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ໄດ້ຍອມຮັບ, ໄດ້ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ໄດ້ເຂົ້າເປັນ ສະມາຊິກແລ້ວເທົ່ານັ້ນ. ຕໍ່ໄປນີ້, ສຳລັບແຕ່ລະປະເທດສະມາຊິກ ທີ່ໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ຍອມຮັບ, ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ຕໍ່ການດັດແກ້ນັ້ນ, ການດັດແກ້ດັ່ງກ່າວ ຈະມີຜົນສັດສິດ ພາຍຫຼັງສາມເດືອນ ນັບແຕ່ວັນສິ່ງເອກະສານກ່ຽວກັບການໃຫ້ສັດຕະຍາບັນ, ການຍອມຮັບ, ການ ເຫັນດີເຫັນພ້ອມ ຫຼື ການເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ຂອງປະເທດສະມາຊິກນັ້ນ.

 ຂັ້ນຕອນການດຳເນີນການ ດັ່ງທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນວັກ 3 ແລະ 4 ຈະບໍ່ໃຊ້ກັບການດັດແກ້ ຕໍ່ ມາດຕາ 5 ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຈຳນວນປະເທດສະມາຊິກຂອງຄະນະກຳມະການ. ການດັດແກ້ເຫຼົ່ານີ້ ຈະມີຜົນສັກສິດ ໃນເວລາທີ່ການດັດແກ້ເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຮັບການຮັບຮອງເອົາ.

 ປະເທດທີ່ກາຍເປັນສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ພາຍຫຼັງການມີຜົນສັກສິດຂອງການດັດ ແກ້ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບວັກ 4 ຂອງມາດຕານີ້ ຈະໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ, ໄປຕາມການສະແດງ ອອກ ຊຶ່ງເຈດຈຳນຶງທີ່ແຕກຕ່າງກັນວ່າ:

(ກ) ເປັນປະເທດສະມາຊິກ ຂອງສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ທີ່ໄດ້ມີການດັດແກ້ແລ້ວ; ແລະ

(ຂ) ເປັນປະເທດສະມາຊິກຂອງສົນທິສັນຍາ ທີ່ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດັດແກ້ໃນສ່ວນຂອງປະເທດ ສະມາຊິກໃດໜຶ່ງ ບໍ່ໄດ້ຖືກຜູກມັດໂດຍການດັດແກ້ນັ້ນ.

ມາດຕາ 39 – ຄຸນຄ່າຂອງຕົ້ນສະບັບຂອງສົນທິສັນຍາ

ສົນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ໄດ້ເຮັດຂຶ້ນເປັນພາສາອາຣັບ, ຈີນ, ອັງກິດ, ຝຣັ່ງ, ຣັດເຊັຍ ແລະ ສະເປນ, ທັງ ຫົກສະບັບພາສາ ມີຄຸນຄ່າເປັນຕົ້ນສະບັບເທົ່າທຸງມກັນ.

ມາດຕາ 40 – ການຈົດທະບຸເນ

ໂດຍສອດຕ່ອງກັບມາດຕາ 102 ຂອງກິດບັດສະຫະປະຊາຊາດ, ສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້ ຈະຕ້ອງໄດ້ ຈິດທະບຸງນໄວ້ກັບເລຂາທິການຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ຕາມການຮ້ອງຂໍຂອງອຳນວຍການ ໃຫຍ່ຂອງອົງການອຸຍແນດສະໂກ.

ເຮັດຂຶ້ນ ທີ່ນະຄອນຫຼວງປາຣີ, ໃນວັນທີສາມ ເດືອນພະຈິກ 2003, ເປັນສອງສະບັບຕົ້ນ ທີ່ມີຄ່າເທົ່າ ກັນ ທີ່ມີລາຍເຊັນຂອງປະທານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ່ 32 ແລະ ຂອງອຳນວຍການໃຫຍ່ ຂອງອີງ ການອຸຍແນດສະໂກ. ທັງສອງສະບັບນີ້ ຈະຖືກເກັບຮັກສາໄວ້ໃນຄັງສຳເນົາເອກະສານ ຂອງອົງການ ອຸຍແນດສະໂກ. ສຳເນົາທີ່ໄດ້ຮັບການຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງ ຈະໄດ້ສົ່ງມອບໃຫ້ທຸກປະເທດ ສະມາ-ຊິກ ທີ່ໄດ້ອ້າງເຖິງໃນ ມາດຕາ 32 ແລະ 33, ຮວມທັງສົ່ງໃຫ້ອົງການສະຫະປະຊາຊາດພ້ອມ.